

• ارزش‌یابی

برای ارزش‌یابی این درس باید به تمام فعالیت‌های فردی و گروهی دانش‌آموزان (شامل فعالیت‌های کلاسی و کار در منزل، کار بر روی کتاب کار، بیان احساس و ...)، توجه کنید.

به طور کلی، آن چه دانش‌آموزان، مطابق با اهداف درس می‌توانند انجام دهند و به شما در ارزش‌یابی آموخته‌های ایشان و تکمیل جدول ارزش‌یابی دانش‌آموزان کمک کند، عبارت است از :

– بیان توضیحاتی در مورد زندگی و ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری حضرت زینب (س)

– ابراز علاقه نسبت به آشنایی بیش‌تر با زندگی و رفتار و اخلاق ایشان

– تحقیق در مورد نقش حضرت زینب (س) در کربلا

– پاسخ به سؤال «اگر حضرت زینب (س) در کربلا نبود، چه می‌شد؟» (در حد بیان متن)

– مشارکت در یافتن پاسخ سؤال انتهایی درس و ارائه‌ی نتیجه‌ی آن به کلاس

– انجام فعالیت کتاب کار

– سایر فعالیت‌های طراحی شده توسط شما آموزگار محترم (متناسب با هدف‌های درس)

نمونه‌ای از فعالیت‌های مرتبط با اهداف خاص درس و نیز حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری، در جدول هدف – فعالیت

این درس آمده است؛ به‌طور مثال، بیان خاطرات، تجربه‌ها و یا اطلاعات دانش‌آموز در مورد موضوع درس، می‌تواند نشان‌دهنده‌ی کمّ و کیف درک او از مفاهیم موجود در درس باشد.

اهداف: دانش‌آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری فعالیت‌ها: دانش‌آموز.....	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
– برخی از ویژگی‌های حضرت زینب (س) را بشناسد.	– در مورد زندگی و ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری حضرت زینب (س) توضیحاتی می‌دهد.	*			
– علاقه و احترام خود را نسبت به حضرت زینب (س) نشان دهد.	– به سؤال «اگر حضرت زینب (س) در کربلا نبود، چه می‌شد؟» (در حد بیان متن) پاسخ می‌دهد.				*
– برای شناخت بیش‌تر حضرت زینب (س) تلاش کند.	– در مورد نقش حضرت زینب (س) در کربلا تحقیق می‌کند.			*	

درس هفدهم: سجاد و سجاده

● توضیح درس

امام سجاد علیه السلام، پیشوای چهارم ما، فرزند امام حسین علیه السلام و یکی از حاضران در صحنه‌ی کربلا و از معدود بازماندگان واقعه‌ی عاشورا و همچون عمه‌ی بزرگوارش حضرت زینب کبری، پیام‌آور شهادت کربلاست. او پس از شهادت پدر، وظیفه‌ی هدایت و رهبری مسلمانان را به عهده داشت و مؤمنان راستین همواره به او و رفتار و کردارش اقتدا می‌کردند. امام سجاد علیه السلام، امامی بزرگ، انسانی انقلابی و ظلم‌ستیز و عابدی زاهد بود. عبادت خالصانه‌ی وی همواره برای آنانی که او را الگوی رفتار خود قرار می‌دادند، درسی بزرگ و شیوه‌ای هدایت‌گر بود.

درس ۱۷ شعر است برای برانگیختن احساس کودکان نسبت به شخصیت تابناک حضرت امام سجاد علیه السلام. دانش‌آموزان هم‌چنین در بخش «برای خواندن» این درس با خصوصیات این امام همام بیشتر آشنا می‌شوند.

● اهداف درس

- ۱- آشنایی با حضرت سجاد علیه السلام به‌عنوان امام چهارم مسلمانان
- ۲- احساس علاقه و احترام نسبت به ایشان
- ۳- تلاش برای آشنایی بیشتر با امام سجاد علیه السلام

● انتظارات درس

دانش‌آموز پس از پایان آموزش:

- ۱- شعر را با آهنگ مناسبی می‌خواند.
- ۲- معنا و مضمون اجمالی شعر را با زبان خود بیان می‌کند.
- ۳- در مورد زندگی و اخلاق و رفتار امام سجاد (ع) اطلاعاتی جمع‌آوری می‌کند.
- ۴- در مورد زندگی و اخلاق و رفتار امام سجاد (ع) توضیحاتی می‌دهد.
- ۵- معنای اجمالی مفهوم «سجاد»، را به‌عنوان لقب امام چهارم (ع) بیان می‌کند.
- ۶- به آشنایی بیشتر با زندگی و شخصیت امام سجاد (ع) اظهار علاقه می‌کند.

● مفاهیم کلیدی

امام سجاد علیه السلام
سجاد

● مراحل تدریس

مطالب این درس برای معرفی امام چهارم شیعیان حضرت امام سجاد علیه السلام، تنظیم شده است. اما دانش آموزان، امام سجاد (ع) را در ضمن واقعه‌ی عاشورا و همراه با یاران امام حسین (ع) مشاهده می‌کنند.

پیشنهادهایی برای شروع مناسب

○ کار بر روی شعر با توجه به جاذبه‌هایی که دارد می‌تواند شروع بسیار مناسبی باشد.

○ زبان شعر به خودی خود زبان مناسبی برای شروع است. زبان شعر، این امکان را به آموزگار می‌دهد که کودکان را با احساسات خود همراه ساخته و در آنان روح لطافت و ظرافت و دقت بدمد.

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

○ با توجه به جاذبه‌ی شعر برای کودکان، بهترین شیوه برای جذب کودکان به درس «سجاد و سجاده» خواندن آن به گونه‌ای اثربخش است. شما می‌بایستی به ایجاد یک تصویر ذهنی زیبا از محتوای شعر، در ذهن کودکان کمک کنید. نحوه‌ی خواندن شعر توسط شما، حرکات دست و حالت چهره‌تان، ریتم و آهنگ شعر، نحوه‌ی شعرخوانی دسته‌جمعی، حال و هوای حاکم بر کلاس درس و ... همگی می‌تواند در این تأثیرگذاری سهیم و مؤثر باشد.

○ تا آن‌جا که ممکن است، کاری کنید دانش آموزان در خواندن شعر مشکلی نداشته باشند ولی به‌طور کلی روان‌خوانی شعر نباید وقت زیادی را از شما و بچه‌ها بگیرد.

○ نکات مهم و مشکل شعر را با کمک خود بچه‌ها و در حد فهم و درک آنان معنا کنید.

○ در انتها مناسب است از دانش آموزان بخواهید درک خود را از معنا و مفهوم کلی شعر بنویسند و در کلاس بخوانند. این کار می‌تواند به‌صورت شفاهی نیز صورت بگیرد.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

در بخش «حالا برایم بگو» از دانش آموزان در مورد صحیفه‌ی سجاده سؤال شده است. مناسب است شما قبلاً نسخه‌ای از این کتاب را آماده کرده و به کلاس بیاورید، تا بچه‌ها با آن بیش‌تر آشنا شوند. در این بخش کافی است دانش آموزان بدانند، این کتاب متعلق به حضرت سجاد علیه السلام بوده و در آن دعا‌های گوناگونی از قول آن حضرت آمده است.

«اکنون می‌توانی» هم از دانش آموزان خواسته تا در مورد معنای لقب امام چهارم علیه السلام، یعنی سجاد تحقیق کرده و نتیجه‌ی آن را برای دیگران بیان کنند.

● «برای خواندن»

در بخش «برای خواندن» نیز، توضیحاتی با بیان ساده در مورد زندگی و شخصیت امام سجاد علیه السلام داده شده است که بچه‌ها موظف به حفظ و به‌خاطر سپاری آن‌ها نیستند.

● کتاب کار

در صفحه ی ۳۸ کتاب کار، فعالیتی با عنوان «نقاشی شعر» (مربوط به درس هفدهم) وجود دارد. طی این فعالیت، دانش آموزان برای برداشت خود از کل شعر «سجاد و سجاده» و یا بخشی از آن، نقاشی می کشند و یا تصویری مناسب می چسبانند.

● ارزش یابی

به طور کلی، آن چه دانش آموزان مطابق با اهداف درس می توانند انجام دهند، عبارت است از :

– خواندن شعر با آهنگی مناسب

– بیان معنا و مضمون اجمالی شعر با زبان خود

– جمع آوری اطلاعاتی در مورد زندگی و اخلاق و رفتار امام سجاد (ع)

– بیان توضیحاتی در مورد زندگی و اخلاق و رفتار امام سجاد (ع)

– بیان معنای کلمه ی «سجاد»، به عنوان لقب امام چهارم (ع)

– اظهار علاقه به آشنایی بیش تر با زندگی و شخصیت حضرت سجاد (ع)

– سایر فعالیت های طراحی شده توسط شما آموزگار محترم

این فعالیت ها در ارزش یابی آموخته های ایشان و تکمیل جدول ثبت نتایج ارزش یابی دانش آموزان به شما کمک می کند.

فعالیت های مرتبط با اهداف خاص درس در ارتباط با هریک از حوزه های فرایند یاددهی – یادگیری، در جدول هدف –

فعالیت آن آمده است.

اهداف: دانش آموز.....	فعالیت‌ها: دانش آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی - یادگیری	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
- حضرت سجاد علیه‌السلام را به‌عنوان امام چهارم ما بشناسد.	- در مورد زندگی و اخلاق و رفتار امام سجاد (ع) توضیحاتی می‌دهد.	*	*			
- علاقه و احترام خود را نسبت به امام چهارم شیعیان نشان دهد.	- معنای اجمالی مفهوم «سجاد»، را به‌عنوان لقب امام چهارم (ع) بیان می‌کند.	*	*			
	- شعر را با آهنگ مناسبی می‌خواند.			*		
	- معنا و مضمون اجمالی شعر را با زبان خود بیان می‌کند.	*	*			
- برای آشنایی بیشتر با امام سجاد علیه‌السلام تلاش کند.	- نسبت به آشنایی بیشتر با زندگی و شخصیت حضرت سجاد (ع) اظهار علاقه می‌کند.					*
	- در مورد زندگی و اخلاق و رفتار امام سجاد (ع) اطلاعاتی جمع‌آوری می‌کند.					*

درس هجدهم: او می آید...

• توضیح درس

درس هجدهم متنی کوتاه است برای آشنایی بیش تر کودکان با امام زمان علیه السلام. این درس در انتهای بخش مربوط به آشنایی با امام حسین علیه السلام و واقعه ی عاشورا قرار گرفته است تا وسیله ای باشد برای تبیین این مفهوم که امام زمان علیه السلام فرزند امام حسین علیه السلام و ادامه دهنده ی راه ایشان و انقلاب عاشورا است. دانش آموز در این درس می آموزد که امام زمان علیه السلام امام زنده ی مسلمانان و امید امت اسلامی برای رهبری و هدایت و برقراری عدالت در میان آنان است.

• اهداف درس

- ۱- آشنایی با امام زمان علیه السلام
- ۲- تقویت احساس علاقه و احترام نسبت به امام زمان علیه السلام

• انتظارات درس

- دانش آموز پس از پایان آموزش:
- ۱- هنگام به کار بردن نام مقدس امام زمان (عج) یا شنیدن آن، ابراز احترام می کند.
 - ۲- به آشنایی با امام زمان (عج) علاقه نشان می دهد.
 - ۳- برای سلامتی امام زمان (عج)، دعا می کند.

• مفهوم کلیدی

امام زمان علیه السلام

• مراحل تدریس (ایجاد فرصت هایی برای یادگیری)

پیشنهادهایی برای شروع مناسب

- می توان از دانش آموزان خواست تا با کلمه ی «مهدی» جملات زیبایی بسازند.
- پرچم های رنگی بسازند.
- پیام هایی متناسب با ولادت امام زمان (ع) تهیه کنند و به کلاس بیاورند.
- بهتر است این درس در ایام ولادت حضرت امام زمان علیه السلام، یعنی ماه شعبان تدریس شود. (ساختار پیمانهای هدیه های آسمان این امکان و اجازه را به شما می دهد که هر درس را متناسب با زمان و موقعیتی مناسب تدریس نمایید)

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

- می‌توانید فرصتی را به تعریف داستان‌هایی درباره‌ی امام زمان علیه‌السلام اختصاص دهید.
- اگر دسترسی به نقاشی یا تصویری در این زمینه دارید، می‌توانید از آن برای تدریس استفاده کنید.
- بر روی نقش امام زمان علیه‌السلام در برقراری عدالت در جهان تأکید کنید.
- می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید برای دعا کردن برای امام زمان علیه‌السلام پیشنهادهایی بدهند.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

در این بخش از دانش‌آموزان خواسته شده تا برای سلامتی امام زمان علیه‌السلام دعا کنند. شما می‌توانید در صورت تمایل دعای فرج را به آنان بیاموزید.

● کتاب کار

برای تحقق اهداف این درس، فعالیتی نیز در کتاب کار در نظر گرفته شده است. نام این فعالیت «برای امام زمان (عج)» است و در صفحه‌ی ۳۹ کتاب کار قرار دارد. دانش‌آموزان برای انجام این فعالیت، مطلب، شعر و یا تصویر مناسبی را انتخاب می‌کنند و در این صفحه می‌نویسند و یا می‌چسبانند.

● ارزش‌یابی

برای ارزش‌یابی این درس باید به تمام فعالیت‌های فردی و گروهی دانش‌آموزان (شامل فعالیت‌های کلاسی و کار در منزل، کار بر روی کتاب کار، بیان احساسات، خلاقیت و ابتکار و ...)، از ابتدا تا انتهای تدریس توجه کنید. به‌طور کلی، آنچه دانش‌آموزان، مطابق با اهداف درس می‌توانند انجام دهند و به شما در ارزش‌یابی آموخته‌های ایشان و تکمیل جدول ثبت نتایج ارزش‌یابی دانش‌آموزان کمک کند، عبارت است از:

- ابراز احترام نسبت به امام زمان علیه‌السلام به هنگام ذکر نام مقدس ایشان یا شنیدن آن
- ابراز علاقه نسبت به آشنایی با امام زمان (عج)
- دعا برای سلامتی امام زمان (عج)
- سایر فعالیت‌های طراحی شده توسط شما آموزگار محترم (متناسب با اهداف درس)

فعالیت‌های مرتبط با اهداف خاص درس، در ارتباط با هر یک از حوزه‌های فرایند یاددهی — یادگیری، در جدول هدف — فعالیت آن آمده است.

برای ارزش‌یابی دقیق‌تر به اهداف و انتظارات درس که در جدول راهنمای صفحه‌ی بعد آمده است دقت نمایید.

اهداف: دانش آموز.....	فعالیت‌ها: دانش آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقدانه و سازماندهی ایده‌ها
– امام زمان علیه‌السلام را به‌عنوان آخرین امام شیعیان بشناسد.	– شعر یا نوشته و یا تصویری در مورد مقام و شخصیت امام زمان علیه‌السلام جست‌وجو و در کتاب کار درج می‌کند.				*	
– علاقه و احترام خود را نسبت به امام زمان علیه‌السلام نشان دهد.	– هنگام به‌کاربردن نام مقدس امام زمان (ع) یا شنیدن آن، ابراز احترام می‌کند.					*
	– برای سلامتی امام زمان (ع)، دعا می‌کند.					*

درس نوزدهم: این شب‌ها

• توضیح درس

یکی از خوشایندترین خاطرات دوران کودکی، حضور در مسجد، به‌ویژه در شب‌های ماه مبارک رمضان و به همراه پدر و مادر است. شب‌های رمضان مساجد شور و حال دیگری دارد، مردم بیش‌تری به مسجدها می‌آیند و برای دانش‌آموزان، فرصت بازی و لذت‌بردن از حضور در کنار دوستان و آشنایان بیش از پیش فراهم است. خوردن خوراکی‌های خوشمزه، شیرینی و خرما، نگاه مهربان بزرگ‌ترها به کودکان و نوجوانان حاضر در صف‌های نماز جماعت و ... برای بچه‌ها می‌تواند بسیار لذت‌بخش و دوست‌داشتنی باشد.

درس «این شب‌ها» با بیان این حالات، فرصت مناسبی را برای آموزش برخی از احکام روزه و آداب حضور در مسجد فراهم می‌آورد. درس، در واقع مجالی است برای شروع گفت‌وگو در این باره و بی‌تردید تصمیم خردمندانه‌ی آموزگار در خصوص شیوه‌ی تدریس می‌تواند به تداوم مناسب آن کمک کند.

• اهداف درس

- ۱- آشنایی با روزه و برخی از احکام و مراسم مرتبط با آن
- ۲- تقویت احساس علاقه نسبت به ادای فریضه‌ی روزه (به‌ویژه در مورد دختران)
- ۳- تلاش برای انجام فریضه‌ی روزه و رعایت احکام آن

• انتظارات درس

دانش‌آموز با یادگیری این درس:

- ۱- برخی تجربیات و اطلاعات خود را در مورد حضور در مسجد به‌ویژه در شب‌های ماه مبارک رمضان بیان می‌کند.
- ۲- در قالب یک کار گروهی، گزارش مکتوبی از مسجد محله‌ی خود تهیه می‌کند.
- ۳- برخی از احکام روزه را بیان می‌کند (مخصوص دختران).
- ۴- تجربه و احساس خود را در مورد روزه‌هایی که گرفته است بیان می‌کند.
- ۵- درباره‌ی ماه رمضان و مراسم ویژه‌ی آن با دوستانش گفت‌وگو می‌کند.

• مفاهیم کلیدی

روزه

مسجد

ماه رمضان

● مراحل تدریس (ایجاد فرصت‌هایی برای یادگیری)

درس «این شب‌ها» به دو موضوع می‌پردازد: موضوع اول ماه مبارک رمضان و احکام روزه، و موضوع دیگر مسجد. بدین ترتیب متن درس می‌تواند فرصت مناسبی را برای ایجاد بحث و گفت‌وگویی دوستانه و آموزنده میان دانش‌آموزان فراهم آورد.

پیشنهادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

- بهترین شیوه برای تدریسی اثربخش، ایجاد یک موقعیت متناسب با موضوع درس است. بدین ترتیب که در صورت امکان این درس در ایام ماه مبارک رمضان و یا هنگام بازدید از یکی از مساجد اطراف مدرسه تدریس شود.
- می‌توانید از خواندن درس، برای طرح یک بحث میان دانش‌آموزان بهره بگیرید. بدین ترتیب که درباره‌ی موضوع یا موضوعات درس از آن‌ها پرسید و از آن‌ها بخواهید هر یک در این باره صحبت کنند.
- بیان خاطرات دانش‌آموزان از حضور در مساجد و یا شب‌های ماه مبارک رمضان می‌تواند بسیار مناسب باشد.
- بیان خاطرات و یا دانستنی‌های دانش‌آموزان درباره‌ی روزه می‌تواند زمینه‌ی مناسبی برای بیان برخی آداب ساده‌ی روزه به‌ویژه برای دختران باشد.

نکته

✓ آداب روزه می‌باید متناسب با درک و فهم کودکان باشد. بنابراین باید از ذکر آنچه مورد نیاز کودکان نیست و یا برای آنان بدآموزی دارد، خودداری نمود و فعالیت‌های یادگیری صرفاً می‌بایست براساس اصول حاکم بر آموزش احکام به کودکان و آن چه در جدول موضوع و حدود احکام در هدیه‌های آسمان سوم در قسمت اول این بخش آمده را پی‌ریزی نمود.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

سؤالات بخش «حالا برایم بگو» به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا به موضوع درس توجه کرده و در مورد آن با یکدیگر و با شما گفت‌وگو کنند.

در بخش «اکنون می‌توانی» هم از دانش‌آموزان خواسته شده است از تجارب و خاطرات خود در مورد روزه‌ی ماه رمضان با دیگران گفت‌وگو کنند. این بخش هم‌چنین آمادگی لازم را برای انجام فعالیت کتاب کار این درس ایجاد می‌کند.

● کتاب کار

در صفحه‌ی ۴۰ و ۴۱ کتاب کار از دانش‌آموزان خواسته شده تا در مورد عناوین مرتبط با روزه‌ی ماه مبارک رمضان و آداب و مراسم آن انشایی بنویسند.

● ارزش‌یابی

آنچه دانش‌آموزان مطابق با اهداف درس انجام خواهند داد و به شما در ارزش‌یابی آموخته‌های ایشان و تکمیل جدول ثبت

نتایج ارزش‌یابی آن‌ها کمک می‌کند، عبارت است از :

- بیان تجربیات و اطلاعات خود در مورد حضور در مسجد به‌ویژه در شب‌های ماه مبارک رمضان
 - تهیه‌ی گزارش مکتوبی از مسجد محله‌ی خود در قالب یک کار گروهی
 - بیان برخی از احکام روزه (مخصوص دختران)
 - بیان تجربه و احساس خود در مورد تجربه‌ی روزه‌ی ماه رمضان
 - گفت‌وگو درباره‌ی ماه رمضان و مراسم ویژه‌ی آن با دوستانش
 - انجام فعالیت کتاب کار
 - سایر فعالیت‌های طراحی‌شده توسط شما آموزگار محترم (متناسب با اهداف درس)
- فعالیت‌های مرتبط با اهداف خاص درس در ارتباط با هریک از حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری، در جدول هدف – فعالیت ذیل آمده است.

اهداف: دانش آموز.....	فعالیت‌ها: دانش آموز.....	طبقات و حوزه‌های فرایند یاددهی – یادگیری	درک مفاهیم	کسب مهارت‌ها	به‌کارگیری مفاهیم و مهارت‌ها	تحلیل نقادانه و سازماندهی ایده‌ها
– برخی از احکام و آداب روزه را بدانند.	– برخی تجربیات و اطلاعات خود در مورد حضور در مسجد به‌ویژه در شب‌های ماه مبارک رمضان را بیان می‌کند.	*				
	– در قالب یک کار گروهی، گزارش مکتوبی از مسجد محله‌ی خود تهیه می‌کند.			*		
	– برخی از احکام روزه را بیان می‌کند (مخصوص دختران).	*				
– نسبت به ادای فریضه‌ی روزه (به‌ویژه در مورد دختران) ابراز علاقه کند.	– تجربه و احساس خود را در مورد روزه‌هایی که گرفته بیان می‌کند.				*	
	– درباره‌ی ماه رمضان و مراسم ویژه‌ی آن با دوستانش گفت‌وگو می‌کند.				*	

● دانستنی‌های معلم

- درباره‌ی احکام روزه : روزه یکی از ارکان پنج‌گانه اسلام است و در ماه رمضان بر همه‌ی مسلمانان واجب می‌باشد و عبارت است از امساک و خودداری از چیزهایی که توسط شرع مقدس اسلام تعیین گردیده، در مدت معین. از هدف‌های روزه سلامتی و تندرستی جسم (صوموا تصحوا)، پرورش اراده، تزکیه و وارستگی، تصفیه‌ی اخلاق از عادات مذموم و صفات ناپسند و اصلاح جامعه است.
- ✓ نخستین حکم در روزه نیت و قصد قربت و نزدیکی به خداست. این نیت باید به هنگام فجر یا قبل از آن باشد و یک نیت برای یک ماه رمضان کافی است. بنابراین کسی که بدون قصدی امساک می‌نماید و یا برای رژیم لاغری از خوردن و آشامیدن خودداری می‌نماید، نمی‌تواند روزه‌دار محسوب شود.
- ✓ وقت روزه از اذان صبح تا اذان مغرب است.
- ✓ برخی شرایط وجوب روزه عبارت است از : عقل، رشد و بلوغ، سلامت جسم و نبودن در سفر
- ✓ برخی از مواردی که شخص روزه‌دار می‌باید از آن‌ها خودداری کند عبارت است از :
- ✓ خوردن و آشامیدن، فرو بردن سر به زیر آب، استفراغ عمدی (به نقل از : تحریرالوسیله، جلد ۱، صص ۲۸۷–۲۷۸)

درس بیستم: جشن مسلمانان

• توضیح درس

عید فطر، یکی از مهم‌ترین اعیاد اسلامی است و تمامی مسلمانان در سراسر جهان آن را جشن می‌گیرند. این عید در میان ما ایرانیان مسلمان نیز همانند سایر مسلمانان جهان محترم است. بسیار مناسب است کودکان ما در اعیاد اسلامی جنب و جوش بیش‌تری بینند و خود نیز در آن حضور و شرکت داشته باشند.

یکی از خاطره‌انگیزترین مراسم این روز عزیز، نماز عید فطر است که در فضای باز و غالباً در صحراها برگزار می‌گردد. برای بچه‌ها همراهی با بزرگ‌ترها در چنین مراسمی بسیار خوشایند و دوست‌داشتنی است. ایجاد اشتیاق نسبت به حضور در این مراسم و پایکوبی و دست‌افشانی به مناسبت عید سعید فطر از اهداف مهم این درس است. هم‌چنین می‌توان از این درس برای تکمیل بحث روزه و احکام آن نیز استفاده نمود.

• اهداف درس

- ۱- آشنایی با مراسم و آداب جشن عید فطر
- ۲- احساس علاقه نسبت به شرکت در مراسم عید فطر

• انتظارات درس

دانش‌آموز پس از پایان آموزش:

- ۱- تجربیات و اطلاعات خود را در مورد حضور در مراسم عید فطر بیان می‌کند.
- ۲- برخی از ویژگی‌ها و آداب عید فطر را ذکر می‌کند.
- ۳- نسبت به حضور در مراسم این عید اسلامی علاقه نشان می‌دهد.

• مفاهیم کلیدی

جشن

عید فطر

• مراحل تدریس (ایجاد فرصت‌هایی برای یادگیری)

پس از پایان یک ماه عبادت و روزه‌داری، حضور با شکوه مردم در صبحی پاک و زیبا در مصلای شهر و یا مسجد محله، برای ادای نماز عید فطر، یکی از دلچسب‌ترین خاطرات را برای بچه‌ها به دنبال دارد. خنکای صبح، شعارهای دوست‌داشتنی، لبخندهای دوستان و آشنایان، تبریک و تهنیت عید، خواندن نماز زیر سقف آسمان و ... برای ایجاد یک حس معنوی در کودکان بسیار مناسب و مؤثر است.

پیشنادهایی برای شروع مناسب

○ می‌توانید کلاس خود را با سردادن شعارهایی که در روز عید فطر سر داده می‌شود، همراه با دانش‌آموزان، شروع کنید. این کار می‌تواند برای بچه‌ها شادی‌آور و چه‌بسا تعجب‌برانگیز باشد.

سپس می‌توانید درباره‌ی این شعارها و نیز اطلاعات دانش‌آموزان در این باره با آن‌ها گفت‌وگو کنید.

پیشنادهایی برای انتخاب راهبردهای تدریس

○ گفت‌وگو درباره‌ی عید فطر و نیز خاطره‌گویی دانش‌آموزان در این باره، یکی از شیوه‌های مناسب برای آموزش این درس است.

○ در صورتی که این امکان برای شما فراهم باشد تا از قبل، کلاس و مدرسه را آذین‌بندی کرده و جشنی را به مناسبت حلول عید فطر برگزار کنید، بسیار مناسب است.

○ تا آن‌جا که ممکن است تدریس این درس را به ماه رمضان و نزدیکی عید فطر موکول کنید.

○ تمامی امکانات را به کار بگیرید تا دانش‌آموزان از فرا رسیدن عید فطر احساس شادی و نشاط کنند.

○ خواندن شعارهای عید فطر در کلاس نیز می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

○ این درس، مفاهیم زیادی در بر ندارد. بنابراین لازم است بیش‌تر بر حس و حال دانش‌آموزان و ایجاد نشاط و شادی در آن‌ها تأکید نمایید.

● «حالا برایم بگو» و «اکنون می‌توانی»

در «حالا برایم بگو» از مراسم جشن عید فطر در شهر یا روستای دانش‌آموزان سؤال شده است. این سؤال و پاسخ آن می‌تواند آغاز فعالیت‌های دیگر این درس باشد.

● برای خواندن

در این قسمت، اطلاعاتی مختصر در مورد موضوع درس، با بیانی ساده و روان، برای دانش‌آموزان ارائه شده است. این مطالب برای بازگویی آن‌ها توسط دانش‌آموزان نگاشته شده‌اند. بنابراین به حفظ آن‌ها توسط دانش‌آموزان و یا طرح سؤال از آن‌ها نیازی نیست.

● کتاب کار

فعالیت کتاب کار این درس نیز دانش‌آموزان را به برنامه‌ریزی برای برگزاری جشن عید فطر ترغیب می‌کند. عنوان این فعالیت، «شما چه می‌دانید» است و در صفحه‌ی ۴۲ کتاب کار قرار دارد.

